

Jaarverslag Leerplicht & RMC Westfriesland 2017-2018

WESTFRIESLAND

Inhoud

Inleiding	3
Aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten	4
VSV-aanpak landelijk	4
Regionaal programma VSV 2017-2021 regio West-Friesland	4
Reductie nieuwe vsv'ers schooljaar 2016-2017	4
Ontwikkeling aantal nieuwe vsv'ers per gemeente	6
Vooruitblik naar 2019	7
Leerplicht	8
Verzuim primair onderwijs en voortgezet onderwijs	9
Verzuim MBO	13
RMC	16
Resultaten Verzuim 18+	16
Resultaten trajectbegeleiding	17
Jongerenloket	18
Resultaten schooljaar 2017-2018	19
Vooruitblik	21
Bijlage: project Back on track	22

Inleiding

Elke jongere op de juiste plek in de maatschappij

In dit jaarverslag krijgt u een compleet beeld van alle activiteiten van leerplicht en RMC voor jongeren van 5 tot 23 jaar uit Westfriesland die verzuimen of uitvallen op school. We kijken terug op de aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten (vsv), de resultaten van leerplicht en RMC en we kijken vooruit in de toekomst.

Ook de activiteiten van het Jongerenloket komen aan bod. In het Jongerenloket begeleiden we jongeren van 16 tot 27 jaar met al hun vragen over arbeid, inkomen en onderwijs. Al deze activiteiten hebben 1 doel: iedere jongere verdient het om op de juiste plek in de maatschappij terecht te komen.

Wij hopen dat dit verslag een goed beeld geeft van de geboekte resultaten en inspanningen en wensen u veel leesplezier.

Aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten

Een goede afsluiting van de schoolcarrière leidt tot een hogere verdien capaciteit (hogere lonen), maar ook tot een grotere kans op werk. Uit onderzoek blijkt dat mensen die werken gemiddeld een lager beroep doen op allerlei sociale voorzieningen en dat zij minder vaak verdacht worden van een misdrijf. De genoemde effecten leiden tot minder maatschappelijke kosten in de vorm van uitkeringen, alternatieve scholingstrajecten bij uitval, zorgkosten en kosten voor politie en justitie. Daarnaast is er een samenhang tussen opleidingsniveau en fysieke en geestelijke gezondheid. Een hoger opleidingsniveau leidt aldus tot een betere kwaliteit van leven.

VSV-aanpak landelijk

Voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie¹ het onderwijs verlaten. In Nederland zetten RMC-regio's, vo-scholen en mbo-instellingen zich samen in om voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk terug te dringen. Dit gebeurt in opdracht van het Ministerie van OCW. Deze gezamenlijke aanpak is vastgelegd in convenanten. In 2021 mogen er maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers per jaar zijn (gemeten over schooljaar 2019-2020).

Reductie nieuwe vsv'ers schooljaar 2016-2017

Voor het onderdeel over de aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten blikken wij altijd één schooljaar terug (2016-2017), omdat de cijfers van dit verslagjaar nog niet bekend zijn. Jaarlijks wordt er op 1 oktober gekeken welke jongeren het voorgaande jaar stonden ingeschreven bij een onderwijsinstelling. Wanneer deze jongeren op 1 oktober niet meer ingeschreven staan en nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, dan zijn dit volgens de definitie voortijdige schoolverlaters. In het najaar van 2018 zijn de definitieve cijfers van het aantal nieuwe vsv'ers² in schooljaar 2016-2017 bekend gemaakt en dit waren er in Westfriesland 310 (1,7%). De prognose in het voorjaar van 2018 (voorlopige cijfers) liet nog een positiever beeld zien, namelijk 295 (1,62%). Door schooluitschrijvingen van jongeren met terugwerkende kracht, is het totale aantal bijgesteld.

Regionaal programma VSV 2017-2021 regio West-Friesland

Het regionaalprogramma VSV 2017-2021 voor de regio West-Friesland bestaat uit drie maatregelen:

De eerste maatregel, '**Plusvoorziening; ketenaanpak zorg**', richt zich op het inzetten van de juiste zorg, op het juiste moment voor de jongere die dat nodig heeft om schooluitval te voorkomen of weer terug te keren naar school. Deze maatregel richt zich op het versterken van de samenwerking met het sociaal domein.

De tweede maatregel, '**Ketenaanpak arbeid; de juiste samenwerking voor kwetsbare jongeren**', omvat een vangnet voor kwetsbare jongeren waarin maatwerk geleverd wordt, gericht op een voor de jongere zo goed mogelijke overstap naar de maatschappij. Dit kan bestaan uit, passend werk of dagbesteding. Deze maatregel richt zich primair op de samenwerking met het arbeidsmarktdomein.

De derde maatregel, '**Ketenaanpak onderwijs/ontwikkeling**', richt zich vooral op het verder inrichten van zowel de overgang van jongeren in een kwetsbare positie naar het mbo als het (nog) beter laten aansluiten van het onderwijs op deze groep jongeren, om ze in staat te stellen zich in de maatschappij een positie te verwerven en niet tussen wal en schip te raken. Deze maatregel is vooral gericht op een nog betere samenwerking binnen het onderwijs.

¹ Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo (minimaal niveau 2).

² Nieuwe vsv'ers in dit verslag betreffen de voortijdige schoolverlaters van schooljaar 2016-2017: dit zijn jongeren tussen de 12 en 23 jaar die op 1 oktober 2016 waren ingeschreven bij een school en die op 1 oktober 2017 niet meer ingeschreven zijn op een school en geen startkwalificatie hebben behaald.

Het voortgezet onderwijs (vo) in Westfriesland zit met een vsv-percentage van 0,41% nog onder het landelijk gemiddelde van 0,46%. Echter het mbo zit met 4,82% hoger dan het landelijk gemiddelde van 4,64% en dit heeft vooral met de hoge uitval bij mbo niveau 4 te maken.

De uitval bij vo onderbouw verdient een toelichting. Alle jongeren tot 23 jaar die scholing krijgen in de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) staan ingeschreven bij het SG Newton (vo). Een groep van gemiddeld 100 jongeren (vanaf 16+) volgt echter via detachering onderwijs bij het Horizoncollege (mbo). Bij de EOA mbo zijn 11 jongeren uitgevallen en dit aantal wordt meegeteld bij het vo.

2016/2017	deelnemers WF	vsv'ers	% vsv	% vsv landelijk
Totaal	18.185	310	1,7%	1,8%
Totaal VO	12.829	52	0,41%	0,46%
VO onderbouw	6.320	12	0,19%	0,24%
VMBO bovenbouw	3.379	28	0,83%	0,98%
HAVO/VWO bovenbouw	3.130	12	0,38%	0,42%
Totaal MBO	5.356	258	4,82%	4,64%
MBO niveau 1	108	28	25,93%	26,6%
MBO niveau 2	1.095	89	8,13%	8,82%
MBO niveau 3	1.410	41	2,91%	3,37%
MBO niveau 4	2.743	100	3,65%	2,90%

Het vsv-percentage van een aantal schooljaren met elkaar vergeleken:

2005/2006	16.975 deelnemers in West-Friesland	4,5%
2011/2012	17.668 deelnemers in West-Friesland	2,8%
2014/2015	18.096 deelnemers in West-Friesland	1,5%
2015/2016	18.165 deelnemers in West-Friesland	1,6%
2016/2017	18.185 deelnemers in West-Friesland	1,7%

Tot schooljaar 14-15 was er jaarlijks sprake van een daling van het aantal voortijdig schoolverlaters in Westfriesland. Vanaf schooljaar 15-16 zien we het aantal vsv'ers weer stijgen.

In ieder geval weten we met zekerheid dat de komst van Syrische en Eritrese vluchtelingen naar onze regio daar een rol in spelen. Dit heeft in schooljaar 15-16 en 16-17 gezorgd voor jaarlijks 10 tot 15 extra vsv'ers in de Eerste Opvang Anderstaligen.

Verder is in schooljaar 16-17 de uitval in mbo 4 gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Ondanks diverse analyses is het lastig om vast te stellen wat dit veroorzaakt heeft. Evengoed proberen we wel de oorzaak te achterhalen, zodat we hier op kunnen anticiperen.

Westfriesland blijft wederom onder het landelijk gemiddelde van 1,8%, maar er is werk aan de winkel!

Startkwalificatie biedt meer kans op de arbeidsmarkt

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo (minimaal niveau 2).

Ontwikkeling aantal nieuwe vsv'ers per gemeente

In onderstaand schema is de ontwikkeling van het aantal nieuwe vsv'ers per gemeente in aantal en percentage weergegeven:

Deelnemers 2016-2017

		Aantal vsv-ers	% vsv 16-17	% vsv 15-16	% vsv 14-15
Drechterland	1.794	23	1,28%	1,12%	0,88%
Enkhuizen	1.359	38	2,80%	2,09%	2,43%
Hoorn	5.964	117	1,96%	2,21%	2,20%
Koggenland	2.194	24	1,09%	0,79%	0,74%
Medemblik	3.888	52	1,34%	1,25%	0,95%
Opmeer	1.056	12	1,14%	0,77%	0,85%
Stede Broec	1.930	44	2,28%	1,32%	1,50%

Het is opvallend dat het vsv-percentage van alle gemeenten het afgelopen schooljaar is gestegen en dat alleen gemeente Hoorn is gedaald. Het is de vraag of het Jongerenloket hier een rol in heeft gespeeld. Het is echter te vroeg om dit na een daling in 1 schooljaar te concluderen, dus dit wordt nader onderzocht zodra de voorlopige cijfers van schooljaar 17-18 gepubliceerd zijn.

Vooruitblik naar 2019

Er zullen een aantal nieuwe projecten van start gaan om voortijdig schoolverlaten verder terug te dringen:

Voorspellen schooluitval/data analyse

Bureau Ynformed heeft samen met een aantal RMC-regio's een voorspellingsmodel ontwikkeld dat inzicht geeft in het risico dat jongeren (voor hun 23ste) geen startkwalificatie zullen halen. Deze risicovoorspelling maakt vroegsignalering mogelijk, waarmee RMC-regio's met hun partners een gerichtere en effectievere aanpak kunnen realiseren.

Vanaf schooljaar 18-19 werken de RMC regio's Alkmaar en Westfriesland met dit voorspellingsmodel. Dit houdt in dat voor alle jongeren (van 17 t/m 22 jaar) een actuele en betrouwbare voorspelling gemaakt is van het risico op het niet behalen van een startkwalificatie voor de 23e verjaardag. Dit stelt ons in staat om meer gericht inzet te plegen op die jongeren, die het meeste kans maken op uitval: snelle respons op zorgwekkend verzuim.

Transfercoach VO-MBO

Een project waarin kwetsbare leerlingen persoonlijk worden begeleid bij hun overstap van het vo naar het mbo. Het idee is dat er een transfercoach op het vo al gekoppeld wordt aan een jongere, en deze zal de jongere daar al een aantal maanden begeleiden. Deze begeleiding wordt dan voortgezet op het MBO totdat de jongere is ingebed in de nieuwe school en de ondersteuningsstructuur daar goed blijkt te werken.

MBO Coach Hulpverlening

De verbinding vanuit het school maatschappelijk werk binnen de mbo's en de jeugd-of volwassenzorg die binnen de gemeente wordt uitgevoerd, is vaak problematisch. De aanpak, die in het vo beschikbaar is voor jongeren dient een, weliswaar aangepaste, pendant in het mbo te krijgen.

Peer to peer

Studenten helpen studenten. Medestudenten zijn ervaringsdeskundigen. Zij kunnen een meerwaarde hebben op het gebied van inlevingsvermogen, geruststelling en duidelijkheid. Zij spreken dezelfde taal en hebben dezelfde belevingswereld.

Made By

Gedurende 3 maanden werken studenten vrijwillig samen met professionals om oplossingen te bedenken voor plaatselijke challenges, die geformuleerd worden door het bedrijfsleven. De groepen worden geleid door een peer-coach.

Ook aandacht voor oud vsv-ers

Ook is er aandacht voor oud vsv-ers (jongeren zonder startkwalificatie die in de afgelopen jaren al zijn uitgevallen op school).

Back to School

Jongeren zonder startkwalificatie kunnen een alternatief scholingstraject aangeboden krijgen als instroom in het regulier onderwijs niet aan de orde is. In een kleine setting ontvangen zij begeleiding bij het behalen van bijvoorbeeld een heftruck diploma, rijbewijs, of branche certificaten. Lessen worden aangeboden in de avonden in het open leercentrum van de Praktijkschool in Hoorn.

Back on track 2

Back on track 2 is voor jongeren tussen de 16 en 23 jaar die zonder startkwalificatie van school zijn gegaan. Het doel is om deze jongeren in een intensief traject van 12 weken weer onderwijsfit of arbeidsfit te maken. Gekeken wordt waar hun talenten en interesses gematched kunnen worden met een baan of opleiding.

Leerplicht

De leerplichtwet biedt kinderen het recht op onderwijs. Leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin zij 16 jaar worden. Alle jongeren die dan nog geen startkwalificatie hebben, zijn daarna tot hun 18de (of tot het moment dat ze een startkwalificatie hebben behaald) kwalificatieplichtig.

In Westfriesland heeft iedere gemeente een eigen leerplichtambtenaar die zich bezighoudt met verzuim en schooluitval in het primair en voortgezet onderwijs. Alle West-Friese jongeren van 16 en 17 jaar die onderwijs genieten op het MBO, vallen onder de regionale leerplicht MBO. Deze taak wordt uitgevoerd door regionale leerplichtambtenaren van de gemeente Hoorn.

Verzuim primair onderwijs en voortgezet onderwijs

Preventieve spreekuren in het voortgezet onderwijs

Op alle voortgezet onderwijs scholen in Westfriesland worden periodiek preventieve spreekuren gehouden. Jongeren die 8 tot 15 uur verzuimen (of veelvuldig te laat komen) moeten zich op school melden bij de leerplichtambtenaar tijdens het spreekuur. Door deze preventieve aanpak worden jongeren vroegtijdig gezien en gesproken door de leerplichtambtenaar en proberen we te voorkomen dat een jongere gemeld moet worden vanwege meer dan 16 uur verzuim in 4 weken.

De preventieve spreekuren hebben de volgende frequentie:

Tabor College

D'ampthoorn	1 dagdeel in de 4 weken
Oscar Romero Hoorn	1 dagdeel in de 4 weken
Werenfridus Hoorn	1 dagdeel in de 4 weken

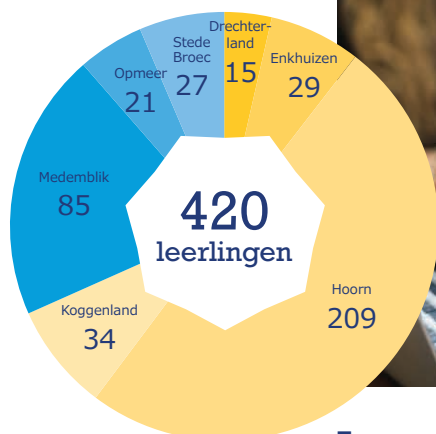
Atlas College

Copernicus Hoorn	op afroep
OSG West-Friesland Hoorn	1 dagdeel in de 4 weken
SG Newton Hoorn	1 dagdeel in de 2 weken
SG de Dijk Medemblik	op afroep

Clusius college Hoorn	1 dagdeel in de 4 weken
Clusius college Stede Broec	1 dagdeel in de 5 weken

RSG Enkhuizen	1 dagdeel in de 2 weken
Martinuscollege Stede Broec	1 dagdeel in de 2 weken

Praktijkschool WF Hoorn	1 dagdeel in de 2 weken
Praktijkschool WF Stede Broec	1 dagdeel in de 10 weken
Spinaker Hoorn	1 dagdeel in de 4 weken

Leerlingen verplicht naar preventief spreekuur

	Aantal jongeren ³	2017-2018	2016-2017	2015-2016
Drechterland	2.982	3	0	1
Enkhuizen	2.606	1	1	1
Hoorn	11.121	18	23	14
Koggenland	3.626	3	2	12
Medemblik	6.861	20	25	8
Opmeer	1.760	2	0	0
Stede Broec	3.240	6	7	2
Totaal 17/18	32.196	53	58	38

Relatief verzuim is onderverdeeld in signaal verzuim en luxe verzuim.

Van **signaal verzuim** is sprake als een jongere structureel te laat komt en/of lessen verzuimt. Dit schoolverzuim heeft vaak te maken met gezinsproblematiek en/of of sociaal emotionele problemen van een leerling.

Luxe verzuim houdt in dat ouders hun leerplichtige kinderen meenemen op vakantie buiten reguliere

schoolvakanties om, zonder toestemming van de directeur van de school.

In het primair onderwijs zijn 53 leerlingen gemeld bij leerplicht vanwege relatief verzuim.

PO => luxe verzuim
VO => signaal verzuim

In het primair onderwijs is veelal sprake van luxe verzuim, terwijl het in voortgezet onderwijs vooral om signaal verzuim gaat.

Het verzuim in het voortgezet onderwijs is in het afgelopen schooljaar gestegen. Dit heeft onder andere te maken met het verzuim van de anderstalige jongeren die verzuimen op het Horizon College in de Eerste Opvang Anderstaligen. Zoals al eerder benoemd staan deze jongeren ingeschreven bij het SG Newton (vo) en dus wordt het verzuim ook geteld bij het voortgezet onderwijs en niet bij het mbo.

Het gaat om 34 leerlingen die verzuimen. Dit betekent dat 15% van het totale verzuim in het voortgezet onderwijs komt van leerlingen uit de Eerste Opvang Anderstaligen.

	Aantal jongeren	2017-2018	2016-2017	2015-2016
Drechterland	2.982	19	0	16
Enkhuizen	2.606	16	9	17
Hoorn	11.121	119	83	71
Koggenland	3.626	23	24	17
Medemblik	6.861	20	22	42
Opmeer	1.760	13	3	16
Stede Broec	3.240	23	25	30
Totaal 17/18	32.196	233	166	209

Het vermoeden is dat deze groep groter is, omdat niet van alle verzuimmeldingen bekend is of het gaat om een melding van een jongere uit de Eerste Opvang Anderstaligen of niet.

In het voortgezet onderwijs zijn 233 leerlingen gemeld bij leerplicht vanwege relatief verzuim.

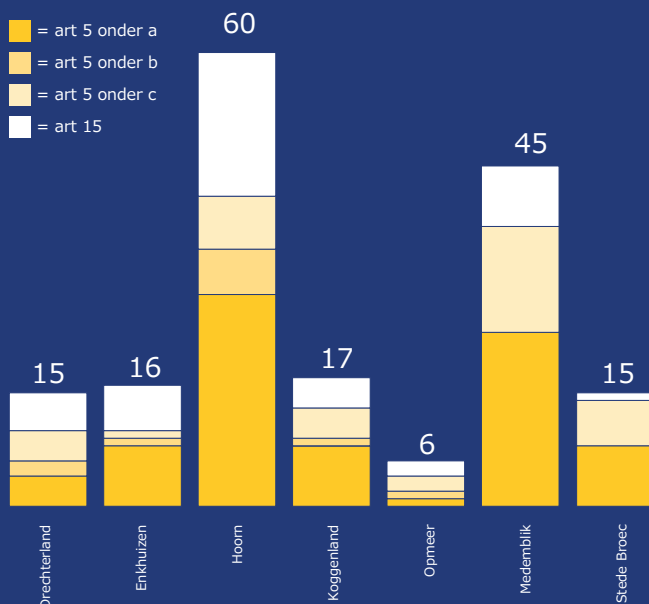
15% van het totale verzuim in het voortgezet onderwijs komt van leerlingen uit de Eerste Opvang Anderstaligen.

³ Leerplichtige jongeren van 5 tot 16 jaar en kwalificatie plichtige jongeren van 16 tot 18 jaar. Het gaat om alle leer- en kwalificatie plichtige jongeren die op de peildatum 1 oktober 2017 waren ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Dit aantal is van toepassing op schooljaar 2017-2018.

De vrijstellingen

De leerplichtambtenaar is bevoegd om een leerling vrijstelling te verlenen van de leerplicht. We registreren en meten niet alleen de vrijstellingen die in het lopende schooljaar zijn afgegeven, maar ook de vrijstellingen⁴ die nog lopen (en al voor schooljaar 2017-2018 zijn afgegeven). In totaal hebben 174 Westfriese leerlingen een vrijstelling van de Leerplichtwet in schooljaar 2017-2018.

2017-2018

174
vrijstellingen

Bijna de helft van de jongeren met een vrijstelling heeft een vrijstelling op grond van artikel 5 onder a. Opmerkelijk is dat het aantal ten opzichte van vorig schooljaar is gestegen: in 2016-2017 telde de regio 58 vrijstellingen 5 onder a en in 2017-2018 zijn dit 80 vrijstellingen. Na onderzoek blijkt dat dit deels te maken heeft met een onjuiste registratie in het oude systeem (leerplicht en RMC werkt sinds het 4e kwartaal van 2017 met een nieuw registratiesysteem).

De grootste groep met een vrijstelling op grond van artikel 5 onder a (ongeveer 60%) heeft een meervoudige handicap. Deze kinderen gaan naar orthopedagogisch dagcentrum de Carrousel in Hoorn, de Klink in Opmeer of naar Leekerweide in Wognum.

De leerplichtambtenaar geeft een vrijstelling 5 onder a af. Dit gebeurt alleen:

- op advies van een door burgemeester en wethouders aangewezen arts, in onze regio betreft dit een jeugdarts van de GGD.
- na overleg met het samenwerkingsverband po of vo.

Dit is altijd een weloverwogen beslissing.

Proces-verbaal

In de Methodische Aanpak Schoolverzuim staat niet de strafrechtelijke aanpak van schoolverzuim centraal, maar wordt primair ingezet op preventie en vrijwillige (jeugd)hulp om schoolverzuim te voorkomen. In de meeste gevallen heeft de hulpverlening succes en wordt verzuim teruggedrongen en de schoolgang hervat. In de gevallen waar dit niet lukte, is een proces-verbaal opgemaakt.

In het primair onderwijs is 3 keer een proces-verbaal opgemaakt, in 2 gevallen betrof dit luxe verzuim, in 1 geval signaal verzuim.

In het voortgezet onderwijs is 19 keer proces-verbaal opgemaakt, in alle gevallen betrof dit signaal verzuim.

⁴ Vrijstellingen leerplicht: Artikel 5 onder a: Een kind of jongere is op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt om een school of instelling te bezoeken. Artikel 5 onder b: Ouders hebben bezwaar tegen de richting van het onderwijs binnen redelijke afstand van de woning. Artikel 5 onder c: Het kind of de jongere staat ingeschreven en bezoekt een school in het buitenland. Artikel 15: De jongere volgt aantoonbaar op een andere manier voldoende onderwijs.

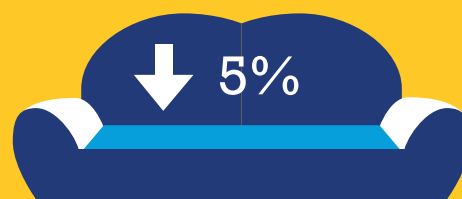
Thuiszitters

In het kader van de aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten en de invoering van passend onderwijs hebben thuiszittende kinderen en jongeren in Westfriesland grote aandacht.

In schooljaar 2017-2018 waren er 43 thuiszitters⁵ in Westfriesland:

	Primair onderwijs	opgelost eind v/h schooljaar	Voorgezet onderwijs	opgelost eind v/h schooljaar	>18 jaar
Drechterland	0	n.v.t.	3		3
Enkhuizen	0	n.v.t.	4	3	
Hoorn	2	2	9	6	
Koggenland	0	n.v.t.	5	1	
Medemblik	3	3	7	3	1
Opmeer	0	n.v.t.	2	2	
Stede Broec	0	n.v.t.	8	4	2
Totaal 17/18	5	5	38	19	6

Voor 13 thuiszitters in het vo was aan het eind van schooljaar 2017-2018 nog geen oplossing gevonden. Vaak is de problematiek complex en een oplossing vinden kost tijd. Vaak stagneert de situatie ook vanwege wachtlijsten in de zorg. In Westfriesland is in 2017 het Thuiszitterspact ondertekend. De ambitie is, gelijk aan de landelijke ambitie, dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg.

Aantal thuiszitters blijft dalen!

De scholen, leerplicht/RMC, gebiedsteams en de twee samenwerkingsverbanden po en vo werken samen om het aantal thuiszitters verder terug te dringen. En dat is niet voor niets!

Aantal acties leerplicht

Leerlingen worden niet alleen gemeld bij leerplicht als er sprake is van verzuim, maar ook als er een verzoek is om vrijstelling van de leerplicht, er zorg is over de student of wanneer er sprake is van een conflictsituatie tussen student en/of ouders met de school. Regelmatig schuift leerplicht aan bij multidisciplinaire overleggen over en met jongeren/ouders.

De leerplichtambtenaren in de regio zijn in totaal bij 1365 jongeren in actie gekomen om verzuim en schooluitval te voorkomen. Dit betrof 277 jongeren uit het primair onderwijs en 1088 jongeren uit het voortgezet onderwijs.

⁵ Leer- en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren die wel op een school staan ingeschreven, maar langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimen (relatief verzuim).

Verzuim MBO

De verzuimmeldingen van 16- en 17- jarigen

In schooljaar 2017-2018 zijn er 522 verzuimmeldingen gedaan door de MBO-instellingen, dit betrof 344 studenten van 16 en 17 jaar oud (sommige studenten hebben meerdere verzuimmeldingen op hun naam).

In schooljaar 2016-2017 waren er 322 studenten gemeld vanwege verzuim en in schooljaar 2015-2016 285 studenten.

Aantal leerlingen⁶

MBO studenten 16 en 17 jaar 2017-2018

Drechterland	2.982	36
Enkhuizen	2.606	28
Hoorn	11.121	126
Koggenland	3.626	34
Medemblik	6.861	73
Opmeer	1.760	15
Stede Broec	3.240	34
Totaal 17/18	32.196	344

Verzuimmeldingen per mbo top 5

De meest verzuimmeldingen komen van het Horizon College, waar ook de grootste groep uit de regio onderwijs volgt.

291 / 205

ROC Horizon College

123 / 68

ROC van Amsterdam

25 / 19

Clusius College

30 / 18

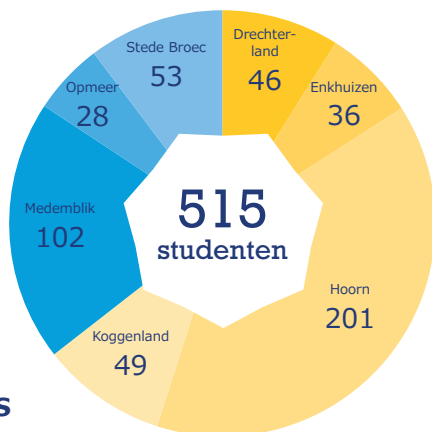
Regio College

14 / 12

Mediacollege

■ = aantal meldingen
■ = aantal leerlingen

Aantal acties 16- en 17- jarigen

Studenten worden niet alleen gemeld bij leerplicht als er sprake is van verzuim, maar ook als er een verzoek is om vrijstelling van de leerplicht, er zorg is over de student of wanneer er sprake is van een conflictsituatie tussen student en/of ouders met de school. De leerplichtambtenaar is voor **515 MBO-studenten** in actie gekomen om verzuim en schooluitval te voorkomen.

⁶ Leerplichtige jongeren van 5 tot 16 jaar en kwalificatieplichtige jongeren van 16 tot 18 jaar. Het gaat om alle leer- en kwalificatieplichtige jongeren die op de peildatum 1 oktober 2016 waren ingeschreven in de Basisregistratie Personen.

Anderstaligen

Ieder kind dat in Nederland woont, is leerplichtig. Dit geldt ook voor kinderen die vanuit het buitenland in Nederland komen wonen. Onderwijs en het leren van de Nederlandse taal zorgen voor een snelle integratie en participatie.

Primair Onderwijs (nieuwkomerklassen)

In de regio Westfriesland zijn vier locaties voor nieuwkomersklassen in het primair onderwijs: Hoorn (Jules Verne school), Medemblik (De Meridiaan), Ursem (Langereisschool) en Bovenkarspel (SBO 't Palet). De nieuwkomersklassen zijn bedoeld voor kinderen die rechtstreeks of via asielzoekerscentra, uit het buitenland naar Nederland zijn gekomen. Het gaat hierbij om kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. De nieuwkomersklas biedt kinderen die nog geen Nederlands onderwijs hebben gevolgd de mogelijkheid om zich de Nederlandse taal eigen te maken en kennis te maken met de Nederlandse cultuur.

Voortgezet onderwijs/MBO

Het Atlascollege (SG Newton) is sinds 2009 regievoerder Nieuwkomers VO West Friesland. Het doel is om anderstalige leerlingen vanaf 12 jaar zo spoedig mogelijk een overstap naar passend (speciaal of regulier) onderwijs te laten maken.

De meest jongeren starten in de Eerste Opvang Anderstaligen. Er zijn twee groepen:

- de jongeren tot 16 jaar, zij zitten op SG Newton in Hoorn of SG de Dijk in Medemblik. In juli 2018 betrof dit 72 leerlingen.
- de jongeren van 16 jaar en ouder, zij staan ingeschreven bij SG Newton, maar volgen onderwijs op het Horizon College in Hoorn. De grootste groep bestaat uit jongeren uit Syrië en Eritrea. Het aantal is wisselend, maar in januari 2018 betrof dit 102 leerlingen.

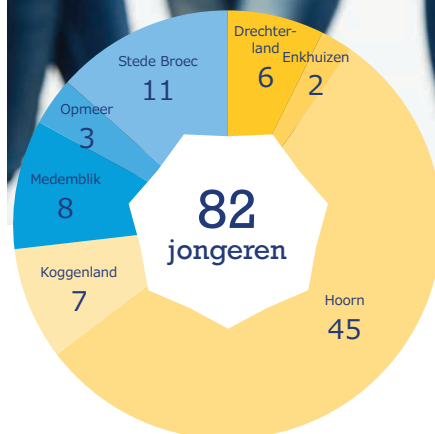
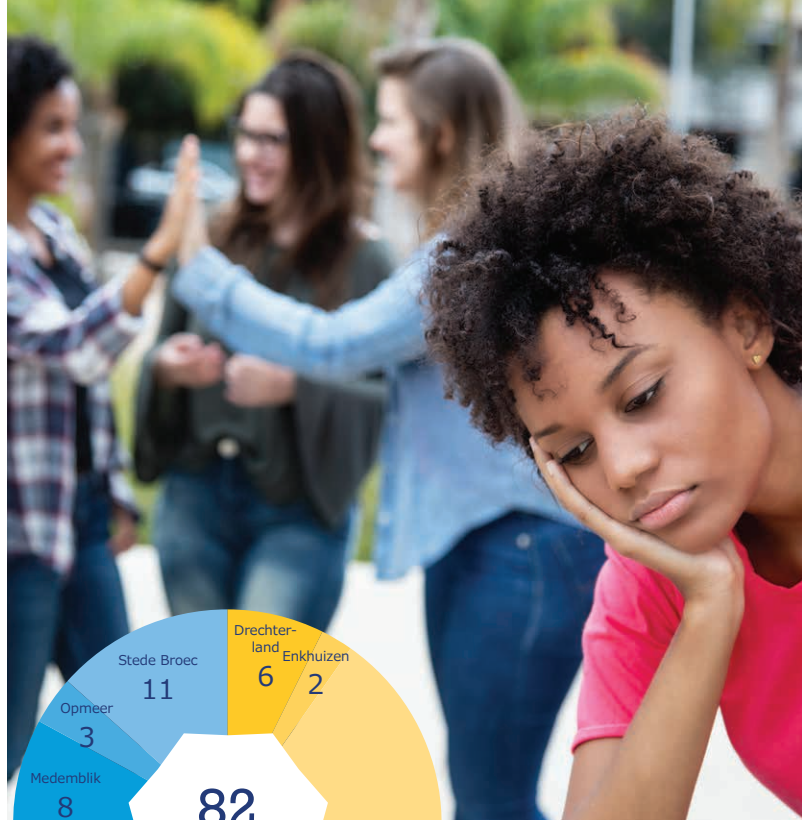
Verzuim EOA vo en mbo

Het verzuim onder anderstalige jongeren is hoog. Uit merendeel van de gesprekken met deze jongeren en landelijk onderzoek blijkt dat scholieren het verzuimgedrag vaak toerekenen aan hoge mate van stress of trauma's, reiskosten, weersomstandigheden, openbaar vervoer en onverschilligheid ten opzichte van bepaalde vakken.

In totaal zijn 82 jongeren gemeld bij leerplicht vanwege verzuim in de EOA (SG Newton, SG de Dijk of het Horizon College). Sommige studenten hebben herhaaldelijk verzuimd: in totaal zijn 177 verzuimmeldingen gedaan.

Terugdringen verzuim anderstaligen op het mbo

Het Horizon College gaf in 2017 aan dat het absentiepercentage in de EOA hoog was (naar schatting circa 40%). Gemeente Hoorn heeft

daarom aan het begin van schooljaar 2017-2018 de pilot verzuim- en begeleidingsmedewerkers gestart. Deze pilot is gericht op het verminderen van het verzuim onder anderstalige jongeren in Westfriesland. Twee verzuim- en begeleidingsmedewerkers fungeren als intermediair tussen de jongeren, het onderwijs en de verschillende organisaties.

De werkzaamheden van de medewerkers zijn hierbij gericht op participatie, veiligheid, ontwikkeling en ontmoeting van de jongeren in Hoorn. Daarnaast worden de jongeren bewust gemaakt van het belang van studeren voor hun toekomst. Gemeente Hoorn heeft een evaluatie opgesteld. De resultaten zijn positief.

Voorgesteld wordt daarom om deze pilot te continueren en uiteindelijk uit te rollen over heel Westfriesland (met daarbij behorende financiering).

Werkzaamheden in de pilot

- Medewerkers controleren de aanwezigheid van de scholieren met behulp van presentielijsten en houden dit bij.
- Indien leerlingen wel op school zijn, maar niet in de klas zitten, worden zij geconfronteerd met het verzuim en worden zij aangesproken op hun gedrag. Op basis daarvan wordt bekeken welke actie nodig is.
- Bij ongeoorloofd afwezigheid wordt er gebeld met de scholieren en/of ouder, voogd of begeleider. Hierop volgt een gesprek

waarin de oorzaak van het verzuimgedrag en de consequenties van toekomstig verzuim worden besproken (creëren van bewustwording gedrag). Indien de routes van verzuimmelding niet duidelijk zijn, wordt hierover informatie verstrekt.

- Scholieren waarbij zestien uur verzuim is geconstateerd, in een periode van 4 aaneengesloten lesweken, krijgen een melding bij de leerplichtambtenaar en worden uitgenodigd voor een waarschuwingsgesprek. Een van de verzuimmedewerkers is daarbij aanwezig in verband met eventuele taalbarrières.
- Indien noodzakelijk, bijvoorbeeld in het geval

van langdurige ziekte, gaan de medewerkers op huisbezoek⁷.

- Er is nauw contact met de mentoren op het Horizon College en leerplicht. Er vindt periodiek overleg plaats.
- Medewerkers delen signalen met beleid, zodat zaken (regionaal) kunnen worden opgepakt.
- Medewerkers werken outreachend; zij gaan naar de jongeren toe en wachten niet tot de jongeren zelf een afspraak maken. Daarnaast maken zij het mogelijk dat de jongeren op een laagdrempelige manier, via het spreekuur, contact met hen kunnen hebben. Indien nodig wordt er contact gezocht met het gebiedsteam of jongerenwerk.

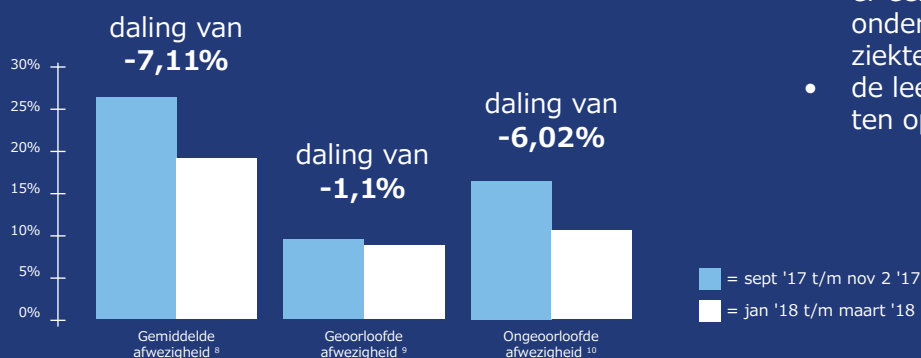
Achtergrond medewerkers

De verzuim- en begeleidingsmedewerkers werken daarnaast als jongerenwerker bij Stichting Netwerk en als maatschappelijk begeleider bij de gemeente Hoorn. Zij hebben daarom ervaring met de doelgroep. Verder beheersen zij het Arabisch en Tigrinya en genieten respect en het vertrouwen van de jongeren. Dit is van toegevoegde waarde.

Resultaten

De verzuimmedewerkers zijn in september 2017 gestart, aan het begin van het schooljaar 2017-2018. Het Horizon College heeft de cijfers van de periode 1 september 2017 t/m 30 november 2017 en periode 1 januari 2018 t/m 31 maart 2018 inzichtelijk gemaakt.

Grafiek: Afwezigheid anderstalige leerlingen

Wel moet nog een kanttekening worden geplaatst bij de cijfers. De cijfers zijn afkomstig van het Horizon college. Het zijn de studenten die stonden ingeschreven in de aangegeven periode. De aan- en afwezigheidspercentages worden berekend over de geroosterde uren. Het is een gemiddelde. Als een student veel afwezig is, haalt hij het gemiddelde naar beneden. Het Horizon college spreekt zelf over een daling van 40% naar 20%. De cijfers zijn significant verbeterd. Jongeren gaan vaker wel dan niet naar school.

De verzuim- en begeleidingsmedewerkers zelf zien ook dat:

- de aanwezigheid stijgt
- de klassen voller zitten
- de jongeren minder spijbelen (ongeorloofd verzuim)
- er een groter bewustzijn is gecreëerd onder de jongeren als het gaat om ziekte of vrijstelling.
- de leerlingen vooruit zijn gegaan ten opzichte van vorig schooljaar.

Op basis van een eerste evaluatie constateren wij dat de aanwezigheid van de jongeren in de lessen is toegenomen en het ongeoorloofd verzuim is afgenomen. Scholieren handelen nauwlettender bij afmeldingen en er is een groter bewustzijn gecreëerd.

⁷ Dit geldt voor de jongeren uit Hoorn. In verband met tijd en capaciteit was dit niet mogelijk voor de jongeren uit de overige Westfriese gemeenten.

⁸ De gemiddelde afwezigheid is uitgedrukt in percentages. Dit percentage wordt uitgesplitst in geoorloofd en ongeoorloofd verzuim.

Voor periode september '17 t/m november 2017 is de gemiddelde afwezigheid 26,47%. Daarvan is 9,76% geoorloofd afwezig en 16,72% ongeoorloofd afwezig.

⁹ Soms kan een leerling vrijstelling krijgen van de plicht om naar school te gaan. Dan is er geen sprake van schoolverzuim of spijbelen. Voorbeelden zijn ziekte, schorsing, religieuze feestdagen, huwelijk en begrafenissen.

¹⁰ Het is strafbaar voor scholieren om niet op school te zijn zonder geldige reden. Bij ongeoorloofd verzuim, met andere woorden spijbelen, zijn scholen en instellingen verplicht het verzuim te melden bij de leerplicht via het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De schoolleiding maakt een melding zodra een leerling totaal 16 uren les- of praktijktijd in 4 opeenvolgende lesweken afwezig was.

RMC resultaten

De RMC-taak is een bij wet vastgestelde functie met als doel: voortijdig ongekwalificeerd schoolverlaten terug te dringen. In Westfriesland is de Gemeente Hoorn aangewezen als contactgemeente.

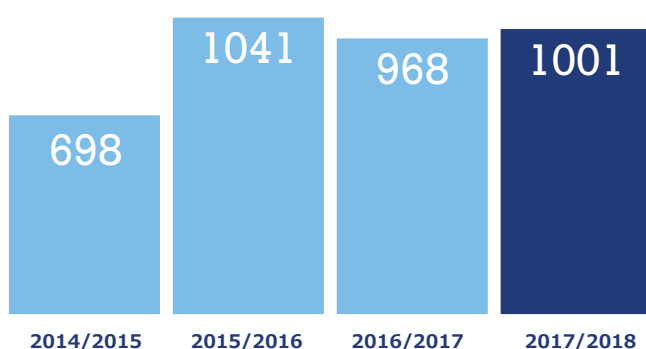
RMC Westfriesland richt zich op 2 hoofdactiviteiten: verzuim en trajectbegeleiding.

Resultaten verzuim 18+

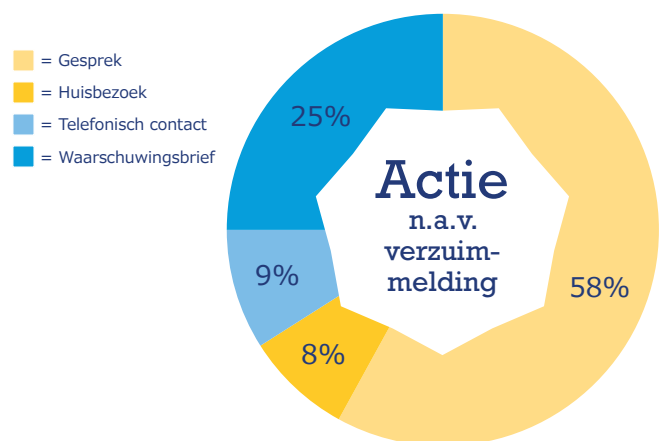
De afhandeling van verzuimmeldingen van jongeren van 18 tot 23 jaar is een taak van RMC. Op basis van de gegeven informatie in de verzuimmelding kan gekozen worden voor een gesprek met de student, een huisbezoek of een verzuimbrieven aan de student. In sommige gevallen wordt de melding per email of telefonisch afgehandeld of 'ter kennisgeving aangenomen'.

In het schooljaar 2017-2018 zijn 1001 verzuimmeldingen gedaan van studenten van 18 tot 23 jaar. In totaal betroffen dit 591 jongeren.

Het aantal verzuimmeldingen van de laatste 4 schooljaren ziet er als volgt uit:

De volgende acties hebben plaatsgevonden naar aanleiding van een verzuimmelding:

Bij sommige studenten wordt de verzuimmelding ter kennisgeving aangenomen. Dit kan zijn op verzoek van de melder zelf (er is bijvoorbeeld al voldoende hulp ingezet voor de student) of omdat het gaat om een vervolgmelding waarbij de eerste melding nog in behandeling is.

Huisbezoeken

Medewerkers van leerplicht en RMC leggen onaangekondigd huisbezoeken af. Dit gebeurt niet alleen als er sprake is van verzuim. Er wordt een huisbezoek afgelegd, wanneer: er zorgen zijn vanuit school over een jongere, een jongere niet komt opdagen voor een gesprek bij leerplicht of RMC of wanneer school of RMC helemaal geen contact meer kan krijgen met een jongere.

Het doel van deze huisbezoeken is om de oorzaak van verzuim of uitval te achterhalen en daarnaast de jongeren te informeren over de leerplichtwet of de RMC wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen van langdurig ongeoorloofd verzuim of uitval. Ook wordt het signaal afgegeven dat jongeren gemist worden als ze niet op school verschijnen. Daarnaast krijgen jongeren de kans om hun kant van het verhaal te vertellen. Indien de jongere vragen heeft over werk, inkomen of onderwijs, wordt

ook het Jongerenloket onder de aandacht gebracht (zie hoofdstuk 6).

Bij alle jongeren die niet thuis zijn wordt een kaartje achtergelaten met het verzoek om contact met ons op te nemen. Bij geen reactie wordt een 2e en tevens laatste huisbezoek ingepland.

Resultaten trajectbegeleiding

De trajectbegeleiders van RMC Westfriesland zijn gespecialiseerd in het begeleiden van jongeren van 18 tot 23 jaar naar onderwijs, eventueel in combinatie met werk, om alsnog een startkwalificatie te behalen. Het betreffen jongeren die zijn uitgevallen van school of dreigen uit te vallen. Als onderwijs niet meer haalbaar is, helpen zij bij het zoeken naar duurzaam werk of een ander traject. Dit laatste gebeurt meestal in samenwerking met ketenpartners.

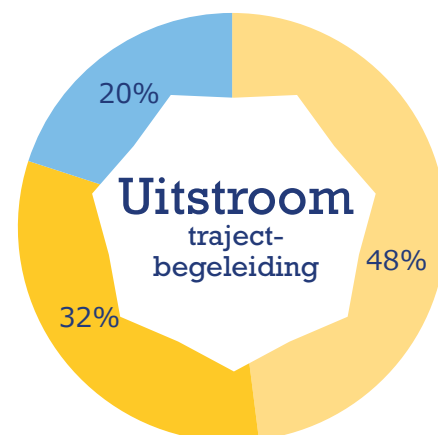
Instroom schooljaar 2017-2018

In schooljaar 2017-2018 zijn 178 nieuwe trajecten gestart bij RMC met jongeren die op zoek waren naar een opleiding. Ongeveer 50 trajecten komen via het Jongerenloket. Alle andere trajecten worden rechtstreeks bij RMC aangemeld.

Uitstroom schooljaar 2017-2018

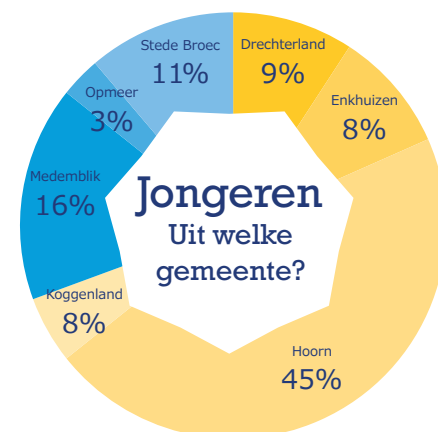
In schooljaar 2017-2018 zijn 124 jongeren met behulp van trajectbegeleiding geplaatst op een bestemming. Er zijn 60 jongeren uitgestroomd naar een opleiding en 36 jongeren zijn uitgestroomd naar werk. De jongeren die niet uitstromen naar werk of opleiding (in totaal 28 jongeren) zijn veelal aangemeld bij hulpverlening, aangemeld voor een ander traject, hebben een uitkering gekregen of zijn verhuisd naar een andere regio.

■ = Opleiding
■ = Werk
■ = Overig

In totaal zijn 6 jongeren aangemeld voor trajectbegeleiding, maar uiteindelijk niet op komen dagen. Zij hebben geen traject gehad, omdat zij er vanaf zien. Vaak geven zij aan geen hulp nodig te hebben of toch liever te gaan werken dan naar school te gaan. De uitstroom van de 54 jongeren die aan het einde van het schooljaar nog in behandeling zijn, wordt geteld in het jaarverslag van volgend schooljaar.

De jongeren die zijn aangemeld voor trajectbegeleiding, zijn woonachtig in de volgende gemeenten:

Jongerenloket

Het Jongerenloket verbindt de voorkant (onderwijs/schoolverlaters) met de achterkant (arbeidsmarkt). De ketenpartners (WerkSaam, RMC, Stichting Trigoon¹¹ en UWV) zetten zich gezamenlijk in om jongeren te plekken ten einde te voorkomen dat uiteindelijk het vangnet van de bijstand resteert. Rode draad daarbij is een aanpak waarbij de jongere centraal staat en partijen praktisch samenwerken naar de beste route naar werk of een andere voorziening.

Het Jongerenloket richt zich op jongeren van 16 tot 27 jaar en wil hen perspectief bieden, zodat zij niet langs de kant blijven staan en uiteindelijk uit beeld verdwijnen met de daarbij mogelijk optredende maatschappelijke randverschijnselen.

77% heeft geen startkwalificatie!

Bijna driekwart van de jongeren die het jongerenloket bezoekt is niet in het bezit van een startkwalificatie¹².

Resultaten schooljaar 2017-2018

In schooljaar 2017-2018 is het Jongerenloket 419 keer bezocht met een hulpvraag. Dit betrof 358 jongeren. Een deel van de jongeren (61 in totaal) zijn twee of in een enkel geval drie keer op het inlooppreekuur geweest.

De opkomst in het Jongerenloket is bijna 20% hoger dan een schooljaar eerder.

Een schooljaar eerder hadden 291 jongeren de weg naar het Jongerenloket gevonden. Ongeveer driekwart van de doelgroep die het loket heeft bezocht is tussen de 18 en 23 jaar. 15% van de doelgroep was jonger dan 18 jaar en 18% is 23 jaar of ouder.

Ruim de helft van de jongeren (60%) die het spreekuur bezoeken is op zoek naar werk. Regelmatig blijkt er ook een onderwijsvraag of behoefte te liggen (18%). Te allen tijde wordt onderzocht of een jongere kan worden teruggeleid naar onderwijs en of het behalen van een startkwalificatie tot de mogelijkheden behoort. Op de derde plaats (15%) komen vragen over inkomen (uitkering).

Jongeren die extra ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk of een bestaansinkomen nodig hebben, gaan in traject bij WerkSaam. Jongeren die een onderwijsvraag hebben gaan in traject bij RMC. Soms is er ook sprake van een overlap: jongeren gaan bijvoorbeeld in trajectbegeleiding bij RMC, maar tegelijkertijd wordt er ook een bijstandsuitkering aangevraagd bij WerkSaam.

Ongeveer 3% van de jongeren is i.v.m. hun (hulp)vragen verwezen naar bijvoorbeeld wijkteams, huisarts, UWV, afdeling bijzondere bijstand of Leger des Heils.

	% jongeren	Naar rato inwonersaantal 16-27 jaar (bron: CBS)
Drechterland	6%	9%
Enkhuizen	6%	8%
Hoorn	54%	35%
Koggenland	4%	11%
Medemblik	13%	20%
Opmeer	4%	6%
Stede Broec	12%	10%
Woonachtig buiten WF	1%	nvt

In bovenstaande tabel is te lezen uit welke gemeenten de jongeren komen die het inlooppreekuur bezoeken. We hebben dit percentage vergeleken met het percentage jongeren in de gemeente. Voorbeeld: 6 % van de jongeren die naar het inlooppreekuur is geweest woont in de gemeente Drechterland. Ter vergelijking: 9% van alle jongeren uit Westfriesland is woonachtig in Drechterland.

Arbeidstoeleiding/WerkSaam

Ruim de helft van de jongeren (60%) die het spreekuur bezoeken zijn op zoek naar werk. We maken onderscheid in 2 groepen:

1. Jongeren die bijstand aanvragen/ontvangen;
2. Jongeren die geen bijstand ontvangen/aanvragen, maar wel ondersteuning krijgen naar werk (nuggers: de niet-uitkeringsgerechtigden).

1. Voorkomen van bijstand

In het schooljaar 2017/2018 hebben 373 jongeren een melding gedaan voor een bijstandsuitkering. Een aantal jongeren heeft gedurende het jaar meerdere meldingen gedaan, waardoor het aantal meldingen totaal 445 is.

Toelichting wettelijke zoektijd: Wettelijk mogen jongeren niet meteen een aanvraag indienen, maar moeten zij zich eerst melden. Dan hebben zij een verplichte zoektijd van 4 weken om werk te vinden. Als het binnen de 4 weken niet lukt, kunnen zij alsnog een uitkering aanvragen.

¹¹ Stichting Trigoon, is het overkoepelend bestuursorgaan van de scholen voor speciaal onderwijs en praktijkonderwijs in West-Friesland.

Faye

Zij is na begeleiding bij RMC gestart met de opleiding tandartsassistent bij het Horizon College.

Onderwijs/ RMC

Ongeveer 18% van de jongeren die het Jongerenloket heeft bezocht had een onderwijsbehoefte (in totaal 75 jongeren). Sommige jongeren hadden voldoende aan informatie en advies. Er zijn 50 jongeren in trajectbegeleiding gegaan bij RMC. Tijdens de begeleiding is gebleken dat een terugkeer naar onderwijs niet altijd reëel is.

De uitstroom van de jongeren die via het Jongerenloket in trajectbegeleiding zijn gegaan bij RMC, ziet er als volgt uit:

- 29 jongeren zijn gestart met een opleiding
- 11 jongeren zijn gaan werken

In totaal zijn 3 trajecten niet succesvol afgerond. De overige trajecten zijn nog niet afgerond, bij het schrijven van dit verslag.

Het Jongerenloket ondersteunt jongeren in die 4 weken zoektijd met als resultaat:

- 33 jongeren zijn binnen 4 weken geplaatst op betaald werk;
- 21 jongeren hebben geen bijstand aangevraagd omdat zij verwezen zijn naar een voorliggende voorziening;
- 47 jongeren hebben om een andere reden de aanvraag niet doorgezet;
- 3 jongeren waren niet meer bereikbaar voor het Jongerenloket en hebben geen aanvraag ingediend.

In totaal hebben 188 jongeren (42%) na 4 weken geen bijstands aanvraag ingediend. Dit levert een theoretische besparing voor gemeenten op van € 1.880.000 op jaarbasis¹².

Reguliere ondersteuning vanuit WerkSaam (na 4 weken zoektijd)

Jongeren krijgen na de intake een besluit over de uitkering en een coach. De coach maakt een re-integratieplan met de jongere. Dit plan kan heel divers zijn en is gericht op de kortste weg naar werk. Waar mogelijk regulier en waar nodig beschut of gesubsidieerd werk.

Er zijn 261 jongeren van 18-27 jaar uitgestroomd na begeleiding door Werkzaam, waarvan:

- 91 jongeren zijn gaan werken
- 63 jongeren een opleiding zijn gaan volgen

2. De jongeren die geen uitkering krijgen, maar wel ondersteuning krijgen naar werk zijn niet goed geregistreerd. Over deze groep kunnen we in dit verslagjaar nog geen informatie verstrekken. Hier wordt aan gewerkt.

ZoWh@t trajecten

Om de meest kwetsbare jongeren te begeleiden richting de arbeidsmarkt zet het Jongerenloket onder meer arbeidstoeleidingstrajecten in, ook wel ZoWh@t-trajecten. Deze trajecten worden uitgevoerd door medewerkers van Stichting Trigoon en de Spinaker (praktijkonderwijs en speciaal onderwijs). Zij hebben de meeste kennis en ervaring van deze moeilijk bemiddelbare doelgroep.

In totaal zijn in schooljaar 2017-2018 87 jongeren aangemeld bij ZoWh@t.

In veel gevallen gaat het om een aanmelding vanuit het Jongerenloket, maar het kan ook gaan om een aanmelding van een jongere die al in een uitkeringssituatie zit.

Via ZoWh@t zijn 38 jongeren aan werk geholpen en 10 jongeren zijn terug naar school gegaan. Bij 5 jongeren is het traject niet opgestart en 4 trajecten zijn niet succesvol afgerond. Zij zijn weer teruggemeld bij het Jongerenloket. De overige trajecten zijn nog niet afgerond, bij het schrijven van dit verslag.

¹² Deze berekening is gebaseerd op een gemiddelde van € 10.000,- op jaarbasis. Dit is een theoretische benadering, waarbij niet bekend is of de jongere recht heeft op een uitkering. Jongeren hebben een uitkeringsnorm tussen de € 2.952,- en € 17.083,- op jaarbasis. Dit is afhankelijk van hun leeftijd en woonsituatie.

Een vooruitblik

Integraliteit versterken

Komend jaar wordt er regionaal visie en beleid ontwikkeld op onderwijs-zorgarrangementen. Een onderwijs-zorgarrangement combineert onderwijs en zorg en is een integrale samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en/of zorg. Dit is altijd maatwerk. Dit zal ons verder helpen om de ambitie in het Thuiszitterspact te verwezenlijken.

Jongerenloket

Sinds 2015 komen er ieder jaar meer jongeren naar het Jongerenloket. In de tussentijd wordt ook hard gewerkt aan digitalisering. Afgelopen schooljaar is het Jongerenloket naast Facebook ook op Instagram actief. Volgend schooljaar zal het Jongerenloket haar eigen website krijgen, waardoor de dienstverlening nog verder verbeterd wordt.

Komend jaar staat de financiële borging van het Jongerenloket door de regio op de politieke agenda.

Project Back on track

Jongerenloket start in eerste kwartaal 2018 met het project

In 12 weken zijn een groep jongeren zonder startkwalificatie gedurende een traject van twaalf weken gestimuleerd richting een opleiding en/of een betaalde baan. Deze aanpak bestond uit een combinatie van coaching, sport en/of kunst & cultuur, beroepskeuze en trainingen.

Jongeren werden geïnspireerd en gemotiveerd door intensieve begeleiding

Het sporten gaf de jongeren weer energie en een positief zelfbeeld. Ze werden weerbaar(der) en fitter. In de onderdelen van kunst & cultuur ontdekten jongeren hun talenten. Zij werkten aan een voorstelling waarin zij hun verhaal vertelden door middel van zang, dans, theater en muziek. Daarnaast werd een video gemaakt als inspiratie voor toekomstige Back on Trackers en leerden zij alles over het maken van een video zoals editen, monteren, scripts, filmen, geluid en interviewtechnieken.

Iedere jongere heeft een beroepskeuzetest gedaan bij het Jongerenloket om er achter te komen waar hun interesses en competenties liggen richting een opleiding of werk. Zij kregen trainingen op gebied van solliciteren, het schrijven van een sollicitatiebrief en het maken van een cv.

Bekende Nederlander Tim Knol was betrokken bij het project: Tim behoorde ooit zelf tot de doelgroep. Hij spreekt de taal van de jongeren. Hij luisterde naar de verhalen en gaf raad. Daarnaast werd meerdere keren zijn studio gebruikt om muziek te maken.

Van de 23 inschrijvingen zijn in januari 2018 21 jongeren gestart met Back on Track.

Al vroeg in het traject zijn 4 deelnemers gestopt: 2 jonge moeders, 1 jongere kon de motivatie niet opbrengen en 1 jongere had zelf werk gevonden. In totaal hebben 17 jongeren het traject afgemaakt.

De situatie is in oktober 2018 als volgt:

5 jongeren zijn gestart met een opleiding (30%)
5 jongeren zijn aan het werk (30%)
2 jongeren zitten in een hulpverleningstraject (11%)
2 jongeren hebben een ontwikkelcoach van Werksaam (11%). Beide jongeren hebben doeltrede 3/ 4 op de participatieladder. Dit betekent dat betaalde arbeid op dit moment nog niet haalbaar is.

3 trajecten zijn helaas niet gelukt (18%):

1. Contact met de jongere verliep moeizaam. Stond negatief t.o.v. alle onderdelen van BOT. De jongere had een opleidingswens, maar dit is niet gelukt. Ze heeft wel werk, dit had zij al bij aanvang van het traject.
2. Jongere had een opleidingswens. Zij wilde starten met een BBL opleiding. Het zoeken naar een leerwerkbedrijf verliep moeizaam. Jongere ondernam zelf geen actie meer, waardoor het niet is gelukt. Jongere heeft het contact zelf verbroken.
3. Jongere had een opleidingswens. Zij heeft zich bij verschillende opleidingen aangemeld, maar is uiteindelijk nergens aangenomen. Zij krijgt nu een traject richting arbeid. Er wordt onderzocht waarom een opleiding bij het MBO niet is gelukt en wat we hier van kunnen leren.

Back on Track #2 start: 14 januari 2019

Met enthousiasme wordt er gewerkt aan de voorbereidingen aan Back on track 2. Dit project gaat 14 januari 2019 van start.

Het mooiste resultaat van Back on track

Tijdens haar schooltijd werd Ashley (23) zo erg gepest dat ze uit het leven wilde stappen. Na haar depressie afgelopen jaar, besluit ze om haar verhaal op te schrijven en uit te brengen in een boek.

"Ik hoop er mensen mee te kunnen helpen. Er moet meer aandacht worden besteed aan pesten", aldus Ashley. Toen ze tien jaar was verhuisde ze vanuit Gelderland naar Nibbixwoud. Vanaf de basisschool wordt ze al gepest. "Mijn hel begon eigenlijk echt op het voortgezet onderwijs en die levenslange straf heb ik vier jaar lang moeten uitzitten". Ook haar oudere zus werd gepest en kwam een periode thuis te zitten. "Dat wilde ik niet. Ik ging koste wat het kost altijd naar school toe." Het pesten loopt zo erg uit de

hand, dat Ashley uit het leven wil stappen. De grote houvast om toch door te gaan, was haar moeder. "Als ik bij het spoor stond en mijzelf dan afvroeg, voor wie doe ik het nog? Dan was dat voor mijn moeder."

Ashley doet mee met het project 'Back on Track' en dat brengt haar veel goeds: "Ik sta een stuk sterker in mijn schoenen. Dat is ook het moment geweest dat ik heb besloten mijn verhaal op te schrijven". In juli 2018 is het boek van Ashley 'Op het juiste spoor' uitgebracht waarin ze openhartig schrijft over alles wat ze heeft meegemaakt. Met haar boek heeft ze een duidelijk doel voor ogen: "Meer aandacht voor pesten. Ik hoop dat jongeren twee keer nadenken voordat ze eraan beginnen." ¹⁵

Tot slot

Iedere jongere die voortijdig uitvalt of veel verzuimd is er één te veel. Samen met onze partners maken we ons sterk om jongeren een toekomstperspectief te bieden en te voorkomen dat zij aan de zijlijn blijven staan. Dit blijven we met veel enthousiasme doen!

WESTFRIESLAND